

Designing a comprehensive conceptual model of physical education lesson characteristics from students' perspectives

Parvin Arshadi¹, Saeed Sadeghi Borojerdi^{*2} Mozafar Yektayar³

پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۳/۰۵

دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۹/۰۶

Accepted Date: 2023/05/26

Received Date: 2022/11/27

Abstract

education goals of children and adolescents. This social phenomenon forms an important part of countries' educational programs (Hardman, 2011). One of the topics that is important in connection with the physical education course in the education system of any country is the relationship and interaction of the physical education course with the needs and desires of the students. (According to Reston (2009), knowing the needs and desires of students and what physical, cognitive, behavioral and movement characteristics they have is one of the important elements that should be considered in developing an educational program (Sport & Education, 2009).. Derri et al. (2012) believe that the correct understanding of students' needs and desires is one of the important aspects involved in the formation of educational quality, and at the same time, this key component is also effective in learning (Derri, Avgerinos, Emmanouilidou, & Kioumourtzoglou, 2012). Therefore, in developed countries such as the United States of America, since the 1980s, self-assessment of students' needs and wants in the classroom has always been emphasized and paid attention to in the educational system (Campbell, Murphy, & Holt, 2002). In Iran, however, there is a guideline and an approach that can be used to simultaneously evaluate the needs and desires of students in the classroom and use this information to plan future plans, especially in the field of Physical education. (Ramezani Nezhad; Hemmatinezhad, Mohebbi, Niazi, 2009) believes that creating a realistic and successful physical education class requires the participation and decisions of influential forces involved in it; And students, as the main audience, will be most affected by the quantitative and qualitative effects of the physical education class. Because the most important factor for maintaining the quality and improving the physical education lesson is to consider the needs and maintain the interest of the

¹. Ph.D Student of physical education and sport sciences, Sanandaj branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran.

². Department of physical education and sport sciences, Kordestan University of Sanandaj, Iran.

^{*}Corresponding Author

Email: sboroujerdi@uok.ac.ir

³. Department of physical education and sport sciences, Sanandaj branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran

students; Therefore, knowing the students and their experiences as one of the forces involved in the physical education lesson is the first step to achieve an effective physical education class. Today's students, due to the growth of technology and the globalization of news, and in fact creating a village The world has certainly undergone clear changes in terms of their views, needs and demands, and these changes and cultural models have not yet been explored in our country (Sadeghi Boroujerdi, 2018). The review of the research conducted during the past years shows that the main audience of the physical education lesson, that is, the students, has not been paid attention to, Also, no research has been done on the characteristics of the physical education lesson and class, so the research that has been done in the field of physical education lesson so far has not been able to make many changes in the physical education lesson and increase the participation of students in this lesson. provide, because creating a realistic and successful physical education class requires the participation and decisions of influential forces involved in it; And students, as the main audience who have the highest population in physical education classes, will get the most effects from the quantitative and qualitative effects of physical education classes. Undoubtedly, the experiences of many years of physical activity and sports of students are fixed in a part of their self-concept and personality and shape their behavior in the next school period (Ramezani Nezhad, 2010). Therefore, in order to develop systematic and targeted programs for physical education lessons, the main audience of this lesson, i.e. students, cannot be ignored; Because the physical education lesson has special physical, emotional and social effects for students.

The mentioned researches and other researches show that many studies have been done in the field of physical education course, but no research has been done that deals with the opinions and views of students as the main elements of physical education classes in schools. Knowing the characteristics of the physical education course from the point of view of its main audience, i.e. students, helps teachers and researchers to familiarize themselves with their real desires and needs in class programs and activities, because the lack of attention and recognition of these characteristics and Or the non-compliance of the programs with the views of the students makes it difficult for teachers to organize and manage constructive and useful physical education classes, which can increase the number of isolated people in the sports class (Ghorbani, Tayebi, Dailami, Rahmannia and Shakki, 2021). On the other hand, it can be said that moving in the direction of investigating the capabilities of sports class and physical education lessons requires understanding a conceptual model of all the effective factors involved in it. Therefore, the results of this research can increase the awareness of researchers at the macro, middle and micro levels about the characteristics of the sports bell, and in this research we seek to know the characteristics of the physical education course from the perspective of the students, so the qualitative question This research is that from the students' point of view, what characteristics should the physical education course have?

Therefore, the main goal of this research is to investigate the views and opinions of the students about the characteristics of the physical education course and to design a

comprehensive conceptual model of the characteristics of the physical education course from the students' point of view. The purpose of this research was to design a comprehensive conceptual model of the characteristics of physical education lessons from the students' point of view. The current research was conducted with the method of qualitative content analysis with an inductive approach. The participants in this research included all the students of two levels (first and second secondary) in Kurdistan province. Data collection continued using interviews and targeted and available sampling methods until theoretical saturation was reached; that after interviewing 34 students (19 first secondary and 15 second secondary), theoretical saturation was achieved and the main components were extracted after completing the coding process; The findings of the research showed that the characteristics of the physical education lesson from the students' point of view included 38 primary components, which after being categorized into 8 main components include: The diversity and attractiveness of the class, sports equipment and facilities, suitable space and place, class programs, content of educational programs, attention to students, expert and experienced teachers, and class schedule were classified, that Finally a conceptual model was designed based on the qualitative content analysis approach.

Keywords: Students, Physical Education, Content Analysis

طراحی مدل مفهومی جامع ویژگی‌های درس تربیت‌بدنی از دیدگاه دانش‌آموزان

پروین ارشدی^۱، سعید صادقی بروجردی^{۲*} مظفر یکتایار^۳

چکیده

هدف: باوهاوس به‌مثابه رویکردی تلفیقی میان هنر، زندگی و خلاقیت، الگویی الهام‌بخش برای آموزش هنری در اوان کودکی ارائه می‌دهد؛ الگویی که در آن کودک در مرکز تجربه، کاوش و خلق معنا قرار دارد. هدف این مطالعه، کاوش در درک و تجربه زمینه‌مند مربیان پیش‌دبستانی شهر سنندج از یادگیری تجربی با محوریت هنر و با بهره‌گیری از اصول باوهاوس بود.

روش: روش پژوهش، نظریه داده‌بنیاد با رهیافت ساختارگرایی «چارمز» بود که به شیوه نمونه‌گیری هدفمند ۱۲ مربی براساس اشباع نظری دعوت به مصاحبه شدند. تحلیل داده‌ها در سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی، به استخراج هشت مقوله‌ی انتخابی در دو بخش چالش‌ها و راهبردها انجامید.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که سه مانع اصلی شامل «برنامه‌درسی بروکراتیک»، «فقدان حرفه‌گرایی مربیان» و «محدودیت‌های فرهنگی و سازمانی»، امکان تحقق یادگیری تجربی را محدود می‌سازند. با این حال، مربیان با اتخاذ پنج راهبرد خلاقانه شامل «پروژه‌محوری با محوریت کودک»، «یادگیری مشارکتی»، «کنش‌های اندیشه‌محور»، «کاربست امکانات ساده» و «تعامل با خانواده»، تلاش کرده‌اند بر این موانع فائق آیند. این پژوهش، ضمن گشودن افق‌های نو در آموزش اوان کودکی، نشان می‌دهد که حتی در بسترهای محدود و محافظه‌کار، امکان بازآفرینی یادگیری از دل تجربه، تخیل و مشارکت خلاق وجود دارد.

کلیدواژه‌ها: دانش‌آموزان، تربیت‌بدنی، تحلیل محتوا.

^۱ . دانشجوی دکتری گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی ، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی ، سنندج ، ایران.

^۲ . استاد گروه مدیریت ورزشی ، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران.

Email: sboroujerdi@uok.ac.ir

*(نویسنده مسئول):

^۳ . دانشیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی ، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی ، سنندج ، ایران.

مقدمه

در جهان امروز توسعه ی ورزش جهت رسیدن به هدف های متعالی در ابعاد مختلف توسعه، یکی از راهکارهای ثمربخش برای دولتمردان در کشورهای پیشرفته می باشد (Jenkinson & Benson, 2010). تربیت بدنی و ورزش به خصوص در دوره نوجوانی و جوانی نه تنها به عنوان یک درونداد در یک سیستم آموزشی مورد توجه اکثر متخصصین تعلیم و تربیت می باشد، بلکه به عنوان یکی از عوامل مهم فرایند عملیاتی در ارتقاء سطح کیفی و کمی برونداد هر مؤسسه آموزشی است. به همین دلیل است که کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه سرمایه گذاری جدی برای تحقق اهداف تربیت بدنی در این فرایند کرده و تلاش می کنند سطح کارکردها و دستاوردهای آن را به طور مستمر ارتقاء دهند (Dobbins, Husson, 2013; DeCorby, & LaRocca, 2013). فعالیت بدنی منظم نقش بسیار مهمی در حفظ و ارتقاء سبک زندگی سالم انسان دارد (Lahart, Darcy, Gidlow, & Calogiuri, 2019; Schwartz, Rhodes, Bredin, 2019; Oh, & Warburton, 2019). فعالیت بدنی منظم با پیامدهای مثبتی از جمله بهبود آمادگی جسمانی و قدرت، افزایش اعتماد به نفس، کاهش احتمال بروز بیماریهای قلبی-عروقی، دیابت، سرطان، پوکی استخوان و همینطور کاهش خطر چاقی و بیماریهای مربوط به آن همراه است (Baddou et al., 2018). در بین سازمان ها و دستگاههای اجرایی کشور آموزش و پرورش، به عنوان یکی از حساس ترین دستگاه ها؛ نقش بسیار مهمی در فراهم کردن جامعه ای سالم با آینده ای روشن ایفا می کند؛ به همین دلیل تربیت بدنی جزء لاینفک برنامه های آموزش و پرورش است و هدف از آن تقویت و پرورش استعدادهای جسمانی و روانی دانش آموزان است تا حدی که یک زندگی سالم و موفق در محیط های طبیعی و اجتماعی را داشته باشند (Ghahraman, Ghadiri, & Bahram, 2019).

ورزش دانش آموزی یک بخش ضروری از برنامه رسمی مدارس هستند. آموزش ورزش در مدارس رویکردی کارآمد برای افزایش فعالیت جسمانی دانش آموزان از طریق برنامه ها، فعالیت ها و رویدادهای ورزشی در یک محیط حمایتی با زیرساختها و امکانات امن و راحت است (Hogan & Stylianou, 2018). به اعتقاد (Renshaw, 2019) هدف اولیه از توسعه آموزش ورزش دانش آموزی نیز ترویج مشارکت جمعی در میان دانش آموزان است توسعه آموزش ورزش در مدارس، ارائه فرصتهای ورزشی جذاب، مقرون به صرفه و پایدار با در نظر گرفتن نیازها، انگیزه ها و انتظارات متنوع و متغیر دانش آموزان صرف نظر از سن، علاقه، توانایی و جنسیت به منظور اطمینان از مشارکت در ورزش در یک محیط حمایتی و ایمن برای رسیدن به تجارب مثبت، رضایت بخش و ارتقاء عملکرد تا سطح دلخواه شان، می باشد (Ha, Lee, 2019; Ok, 2015; Renshaw & Chow, 2019). با توجه به مطالب مطرح شده یکی از مباحثی که در ارتباط با درس تربیت بدنی در نظام آموزش هر کشوری حائز اهمیت است، ارتباط و تعامل درس تربیت بدنی با نیازها و خواسته های دانش آموزان است (Hardman, 2011). شناخت نیازها و خواسته های دانش آموزان و اینکه آنان چه ویژگی های فیزیکی شناختی، رفتاری و حرکتی دارند، یکی از عناصر مهمی است که در تدوین برنامه آموزشی بایستی لحاظ شود شناخت صحیح نیازها و خواسته های دانش آموزان یکی از جنبه های مهم دخیل در شکل گیری کیفیت آموزشی است و در عین حال این جزء کلیدی در امر یادگیری

نیز مؤثر است (Derri, Avgerinos, Emmanouilidou, & Kioumourtzoglou, 2012). در یک نظام آموزشی موفق و مؤثر محور برنامه‌های آموزشی، نیاز و علائق دانش‌آموزان است. محور برنامه‌های تربیت‌بدنی مبتنی بر دانش‌آموز محوری، توجه کافی به مواد درسی در رشد و تکامل کودک است این برنامه‌ها با هدف رشد کودک بر مبنای مطالعه علمی، ویژگی‌های ذهنی، جسمی، روانی و اجتماعی و نیازهای آنان تدوین می‌گردد (Nozaripour, Mojtib, 2019).

از خصوصیات بارز برنامه‌های تربیت‌بدنی بر اساس نیازها و علائق دانش‌آموزان قابلیت انعطاف برنامه هاست. بنابراین با اهمیت بخشیدن کمی و کیفی درس تربیت‌بدنی در دوره‌ای مختلف تحصیلی که مهمترین سال‌های شکل‌گیری کودکان و نوجوانان است نقش واقعی ورزش و مفهوم حقیقی آن در مدارس روشن می‌شود که تربیت‌بدنی و ورزش یکی از ضروریات جامعه است. (Ramezani Nejad; Hemmatinejad, 2009) معتقد است ایجاد کردن یک کلاس تربیت‌بدنی واقع‌گرایانه و موفق مستلزم مشارکت و تصمیم‌گیری‌های نیروهای تأثیرگذار و درگیر در آن است؛ و دانش‌آموزان به‌عنوان مخاطبین اصلی بیشترین تأثیر را از اثرات کمی و کیفی کلاس تربیت‌بدنی خواهند برد. چرا که مهمترین عامل برای حفظ کیفیت و ارتقای درس تربیت‌بدنی در نظر گرفتن نیاز و حفظ علاقه دانش‌آموزان است. دیدگاه دانش‌آموزان اهمیت ویژه‌ای برای تعیین جایگاه این درس دارد چرا که نگرش دانش‌آموزان در طول تحصیل و در تمام مقاطع تحصیلی بر درس تربیت‌بدنی برای برنامه‌ریزی‌های مستمر و بلند مدت مؤثر است ارتقای دیدگاه و نگرش مثبت به تربیت‌بدنی عامل مهمی در پیگیری فعالیت‌های جسمانی مادام‌العمر است (Hagger & Chatzisarantis, 2016). دانش‌آموزان بیشتر تمایل به انجام فعالیت بر اساس نیازها و علائق خود هستند تا آنچه در کتاب یا دستورالعمل تدوین شده است زمانی که برنامه مبتنی بر علاقه و نگرش دانش‌آموز باشد، مشارکت در درس بیشتر می‌شود از آنجا که در کشورمان هنوز گرایش و تمایل بچه‌ها را چندان متوجه نشده‌ایم و بیشتر برنامه‌ها را به آن‌ها تحمیل می‌کنیم (Khabiri, 2005).

بررسی تحقیقاتی که در طی سال‌های گذشته انجام شده نشان می‌دهد به مخاطبان اصلی درس تربیت‌بدنی یعنی دانش‌آموزان توجه نشده است؛ همچنین در مورد ویژگی‌های درس و کلاس تربیت‌بدنی تحقیقی صورت نگرفته است، دانش‌آموزان امروز با توجه به رشد تکنولوژی و جهانی شدن اخبار و در حقیقت ایجاد دهکده جهانی مسلماً دچار تغییرات صریحی از نظر دیدگاه‌ها و نیازها و خواسته‌هایشان گردیده‌اند که این تغییرات و مدل‌های فرهنگی آن هنوز در کشور ما مورد کندوکاو قرار نگرفته است (Sadeghi Boroujerdi, 2018). بنابراین تحقیقاتی که در زمینه درس تربیت‌بدنی تاکنون انجام شده است نتوانسته در درس تربیت‌بدنی تحولات زیادی ایجاد کند و مشارکت بیشتر دانش‌آموزان را در این زنگ فراهم نماید، چرا که ایجاد کردن یک کلاس تربیت‌بدنی واقع‌گرایانه و موفق مستلزم مشارکت و تصمیم‌گیری‌های نیروهای تأثیرگذار و درگیر در آن است؛ و دانش‌آموزان به عنوان مخاطبین اصلی که دارای بالاترین جمعیت در کلاس‌های تربیت‌بدنی هستند بیشترین تأثیرات را از اثرات کمی و کیفی کلاس تربیت‌بدنی خواهند برد. بدون تردید تجارب چند ساله فعالیت بدنی و ورزش دانش‌آموزان در بخشی از خود پنداره و شخصیت آنان تثبیت می‌شود و رفتار آنان را در دوران بعد مدرسه شکل می‌دهد (Ramezani

(Nejad, 2010). پس برای تدوین برنامه‌های نظام‌دار و هدفمند درس تربیت‌بدنی نمی‌توان مخاطبین اصلی این درس یعنی دانش‌آموزان را نادیده گرفت؛ چرا که درس تربیت‌بدنی اثرات جسمانی، عاطفی و اجتماعی خاصی برای دانش‌آموزان دارد. همچنین صاحب‌نظران برنامه‌های درسی معتقدند، برنامه درسی تربیت‌بدنی نیز همانند سایر برنامه‌های نظام تربیتی اغلب به صورتی تدوین می‌شود که در آن معلمان و مجریان خود را موظف به اجرای برنامه‌های تجویز شده از سوی بخش‌های مافوق می‌دانند و کمتر امکان تعدیل و سازگاری دارند (Sadeghi Boroujerdi, 2018). در پژوهش حاضر به بررسی پژوهش‌های مرتبط در این حوزه خواهیم پرداخت.

برای مثال (Shabani, Erfani; Bakhtiyar (2007 در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که نیازها و خواسته‌های دانش‌آموزان مختص به امکانات و تجهیزات ورزشی، برنامه و محتوای آموزشی است. یافته‌های (Ramezaninezhad, Hemmatinezhad; Mohebbiet et al, (2009)، در پژوهشی تحت عنوان "توصیف نیازهای آموزشی دانش‌آموزان دوره راهنمایی ایران در درس تربیت‌بدنی" به این نتیجه رسیدند که اولویت نیازها برای دانش‌آموزان هر سه دوره تقریباً مشابه و یکسان بود، یافته‌های پژوهش نشان داد که انواع بازی‌ها، شادابی، سرگرمی و لذت بردن، شرکت در مسابقات و آمادگی جسمانی در میان نیازهای شناختی و عاطفی در اولویت بالاتر قرار داشتند. (Ramezaninejad (2009 در پژوهش "نیازسنجی درس تربیت‌بدنی در مدارس ابتدایی کشور" نشان دادند که بازی‌های پرورشی و بومی - محلی، سرگرمی و لذت بردن، آزاد و شاد بودن و یادگیری مهارت‌های ورزشی جز اولویت‌های نیازهای آموزشی از دیدگاه دانش‌آموزان ابتدایی می‌باشد. در پژوهشی با عنوان "تحلیلی بر عوامل مؤثر در ارتقای جایگاه درس تربیت‌بدنی" (Razavi, Rohani and Ghanbari, (2014 به این نتیجه دست یافتند که پنج عامل؛ تخصص معلمان، بعد روانی، نگرش و شناخت گروه‌های مرتبط، نظارت و ارزشیابی و امکانات و تجهیزات به‌ترتیب مهمترین عوامل مؤثر در ارتقای جایگاه درس تربیت‌بدنی است. (Razavi, (2014). (Maziari and Kashef (2013 در پژوهشی برای نشان دادن مدل ساختاری بی‌انگیزگی دانش‌آموزان در فعالیت‌های تربیت‌بدنی به این نتیجه رسیدند که جذاب نبودن و ارزشمند نبودن فعالیت‌های تربیت‌بدنی با تلاش ناکافی و بی‌حوصلگی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری دارد. (Mousavirad, (Mahbiubi and Valizadeh 2016)، در پژوهشی با عنوان "شیوه‌های غنی‌سازی درس تربیت‌بدنی با رویکرد فعال سازی دبیران تربیت‌بدنی" مهمترین موانع راکمبدهای مربوط به فضای آموزشی، وسایل مورد نیاز در امر آموزش، زمان تدریس و نیز کمبود منابع آموزشی درس تربیت‌بدنی شناسایی کردند.

(Harandi, Sjjadi, Kordlu; Alimohammadi (2017 در پژوهشی با عنوان "ارزیابی عوامل تاثیر گذار بر درس تربیت‌بدنی از نظر معلمان ورزش" این عوامل را به ترتیب: امکانات، نگرش، بودجه، تخصص معلمان ورزش، برنامه آموزشی، اهداف آموزشی، تجربه معلمان ورزش، شیوه تدریس، محتوای آموزشی و ارزشیابی اعلام کردند. (Badriuj (2008 در پژوهشی با عنوان "ورزش در مدارس و علل کم‌توجهی به زنگ ورزش و بررسی مشکلات مربوط به آن" به این نتیجه رسید که مشکلات عمده زنگ ورزش، وضعیت مالی و کمبود امکانات می‌باشد.

(Moradi and Azaekerdar, 2019) در پژوهشی به این نتیجه دست یافتند که عدم دسترسی به تسهیلات زیر ساختی شامل (امکانات، سالن، وسایل و ابزار ورزشی و غیره) (Drvishi, esmat, 2019)، در بررسی درس تربیت بدنی در مدارس دخترانه از دیدگاه مدیران و مربیان نشان داد که کمبود ابزارها و وسایل ورزشی لازم برای برگزاری درس تربیت بدنی، نامتناسب بودن فضاهای ورزشی و ناکافی بودن زمان درس تربیت بدنی از معضلات و مشکلات درس تربیت بدنی بوده اند. (Hallaji (2008)، در پژوهشی با عنوان "استفاده مناسب از فناوری آموزشی در تربیت بدنی" نشان داد که فناوری و بازی ها می توانند در سطوح فعالیتی و روش خلاقانه افراد فراهم آورند تا آنها تشویق به فعالیت بدنی شوند.

(Banar; Rostami (2020، در پژوهشی برای ارائه چارچوب تحلیلی الگوی تضمین کیفیت سیستم آموزش تربیت بدنی و ورزش در مدارس عمده مشکلات زنگ ورزش، وضعیت مالی و کمبود امکانات، ساخت و تجهیز فضاهای آموزشی و جذابیت فعالیت های تربیت بدنی و محتوا و برنامه های آموزشی می باشند. ۶۶ درصد دانش آموزان اعلام کرده اند که برای ارائه کیفی کلاس تربیت بدنی به امکانات و تجهیزات ورزشی، محتوا و برنامه های آموزشی در حد خیلی زیاد نیاز دارند. Abdollahi, Gholami and Abbasian(2021)، در پژوهشی با "عنوان تدوین مدل عوامل مؤثر در اثربخشی آموزش مجازی درس تربیت بدنی عمومی در شرایط همه گیری کرونا" به این نتیجه رسیدند که ارزشیابی مختلف، طراحی و ارایه تمرینات متناسب و متنوع با توجه به ماهیت درس تربیت بدنی، استفاده از امکانات مناسب، گرفتن بازخورد از دانشجویان، توجه به زمان بندی تمرینات و کلاس ها، توجه به نحوه ارایه مطالب و محتوای الکترونیکی، بیان نکات جانبی در روش تدریس آنلاین، توجه به ماهیت اصلی دروس تربیت بدنی عوامل مؤثر بر اثربخشی آموزش مجازی درس تربیت بدنی هستند. (Ardoy et al(2014)، با پژوهش اثر مداخله ای افزایش زمان و شدت زنگ تربیت بدنی روی عملکرد شناختی و پیشرفت تحصیلی نوجوانان دریافتند که افزایش شدت و زمان زنگ ورزش باعث بهبود در عملکرد شناختی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می شود. همچنین (Derri et al(2012)، در پژوهشی با این هدف که معلمان تربیت بدنی یونان در مورد نیازهای تربیت بدنی دانش آموزان چه می دانند؟ نشان دادند که معلمان از دانش آموزان متبوع خود اطلاعات ناقصی دارند. (Zach & Yanovich (2015، در پژوهشی نتیجه گرفتند که دانش آموزان در شرایط استقلال در انتخاب برنامه درسی تربیت بدنی سطح بالاتری از انگیزش و عملکرد را داشتند و مدرسی که برنامه های انتخابی تربیت بدنی آنها بر اساس توجه به علائق دانش آموزان داشتند یک پاسخ روشن تری به این پرسش دادند که انتخاب واقعی آن ها چیست و چه ارزشی دارد.

(Rayan et al (2019 و Vansteenkiste et al (2020، نشان دادند که محیط هایی که تأمین کننده علائق، خواسته ها و نیازهای دانش آموزان باشد موجب شکل گیری باورهای فرد در کلاس تربیت بدنی و ایجاد انگیزه درونی و تمایل به فعالیت بدنی را در فرد تسهیل می کند و متعاقب آن وی تمایل پیدا می کند این فعالیت را به عنوان فعالیتی ارضا کننده نیاز دنبال کند. فعالیت های خودکار و مداوم را ترغیب می کنند. در نهایت ماشو (۲۰۲۰) در پژوهش خود با عنوان اثربخشی یادگیری تربیت بدنی در مدرسه ابتدایی واقع در محیط تالاب نشان داد که عوامل محیطی، عامل مدیریت مدرسه، عامل معلم و عوامل

معمول در اثربخشی یادگیری تربیت بدنی در مدرسه نقش دارند. پژوهش های مطرح شده و سایر پژوهش ها نشان می دهند که در حوزه درس تربیت بدنی مطالعات زیادی انجام گرفته است اما تحقیقاتی که به نظرات و دیدگاه دانش آموزان به عنوان ارکان اصلی کلاس تربیت بدنی مدارس پرداخته شده باشد صورت نگرفته است؛ لذا هدف اصلی این پژوهش این است.

که دیدگاه و نظرات دانش آموزان درباره ویژگی های درس تربیت بدنی بررسی گردد. و ما در این پژوهش به دنبال شناخت ویژگی های درس تربیت بدنی از منظر دانش آموزان هستیم لذا سوال کیفی این پژوهش این است که از منظر و دیدگاه دانش آموزان، درس تربیت بدنی (زنگ ورزش) باید دارای چه ویژگی هایی باشد؟ تا از این طریق ضعف ها و قوت های درس و زنگ تربیت بدنی آشکار شود و به دبیران و مدیران و دست اندرکاران بخش آموزشی کمک شود تا درصدد رفع ضعف ها برآیند و نقاط قوت را تقویت بخشند و محیط شاد و لذت بخشی برای برای دانش آموزان فراهم کنند. به علاوه آگاهی از این خصوصیات به مدیران و معلمان تربیت بدنی در ارتباط با اینکه یک کلاس تربیت بدنی اثربخش چه ویژگی های بایستی داشته باشد، بازخورد می دهد. افزون بر این با انجام این پژوهش به این اطلاعات دست خواهیم یافت که دانش آموزان علاقمند به انجام چه فعالیت هایی در ساعت زنگ ورزش هستند و اینکه آیا این علاقمندی ها با فعالیت هایی که امروز با توجه به امکانات موجود در مدارس انجام می گیرد، مطابقت دارد؟ آنچه بر ضرورت انجام این پژوهش می افزاید آن است که می توان با انجام آن به این نکته پی برد که دانش آموزان با توجه به محدودیت های موجود در جامعه چه خصوصیات را برای زنگ تربیت بدنی در نظر گرفته اند.

روش شناسی

تحقیق حاضر از نوع تحقیق کیفی است و با روش تحلیل محتوا و رویکرد استقرایی، انجام شده است. روش تحلیل محتوا بر این فرض بنا شده است که با تحلیل پیام های زبانی می توان به کشف معانی، اولویت ها، نگرش ها، شیوه های درک و سازمان یافتگی جهان دست یافت (Wilkinson & Birmingham, 2003). این روش پژوهشی قادر است علاوه بر منابع نوشتاری، هر گونه متن به معنای عام آن (text)، نظیر داده های کلامی، تصویری، چاپی و الکترونیکی را که ممکن است از روایت ها، مصاحبه ها، پرسش های پیمایشی باز، مشاهده و اسناد به دست آمده باشد مورد تحلیل قرار دهد (Hsiu-Fang & Shannon, 2005). استفاده از رویکرد استقرایی که از آن با عنوان تحلیل محتوای متعارف هم نام برده شده است، بیشتر زمانی ضرورت می یابد که اطلاعات کافی درباره یک پدیده وجود ندارد و محقق می خواهد دانش زمینه ای لازم را در این خصوص فراهم کند (Tbrizi, Mansoureh, 2014). تحلیل محتوا استقرایی بیشتر به دنبال تقلیل اطلاعات و ارائه توصیفی دقیق پیرامون یک موضوع است. در این جا هدف از پژوهش استقرایی، کمک به پدید آمدن یافته های تحقیق از طریق توجه به مضامین مسلط و متداول در داده هاست (Thomas, 2006). این امر بدان معناست که محقق با رجوع به داده های مورد مطالعه، به تدریج آنها را خلاصه می کند تا در نهایت به اصلی ترین مفاهیم و مضامین مرتبط با موضوع تحقیق دست پیدا کند. در واقع تحلیل محتوای کیفی با رویکرد استقرایی به دنبال: ۱- تبدیل اطلاعات متنی گسترده به مطالب خلاصه و چکیده

و استخراج اصلی ترین مضامین موجود در آن. ۲- ایجاد ارتباط دقیق و روشن میان پرسش های تحقیقی و یافته های بدست آمده. ۳- ایجاد یک مدل یا نظریه پیرامون ساختار متن مورد مطالعه و یا کشف فرآیندهایی که در متن مستتر است. بر این اساس تحلیل محتوی کیفی از داده های متنی پراکنده حرکت می کند و با بیرون کشیدن مفاهیم مستتر در آن به تدریج به سطوح انتزاعی تری دست می یابد و دستیابی به یک مدل یا چهار چوب نظری که نظم های نهفته و الگوهای تکرار شونده در متن را نشان دهد، می تواند پایان بخش تحقیق باشد.

برای جمع آوری اطلاعات ابتدا ادبیات و پیشینه تحقیق با استفاده از کتب، مجلات، پایان نامه های مربوط، آیین نامه و اسناد مرتبط و سایت های اینترنتی مورد بررسی قرار گرفت. پس از تهیه سوالات مصاحبه و تایید متخصصان و افراد صاحب نظر حوزه تربیت بدنی داده های مورد نیاز با استفاده از مصاحبه و سوالات باز و نیمه ساختارمند جمع آوری شد؛ تا مشارکت کنندگان بتوانند به راحتی دیدگاه خود را در این خصوص بیان و احتمالاً زمینه های جدیدی را پیرامون موضوع مورد پژوهش روشن کنند. در بدو امر با مراجعه به این متون به مطالعه چندین باره آنها پرداخته شد زیرا متن این مصاحبه ها اساس و آغاز فرایند تحلیل محتوای استقرایی را شکل می داد.

برای سازماندهی اطلاعات در این شیوه، از کدگذاری اطلاعات استفاده شد؛ و با توجه به محتوای آشکار یا پنهان مستتر در هر واحد، مفاهیم گویایی به آن ها اطلاق شد. این مرحله که مرحله کدگذاری اولیه نامیده می شود تغییر ناپذیر نبوده و با گذشت زمان و با مطالعه بیشتر می توان به اصلاح مفاهیم و مضمون های استخراج شده اقدام کرد. با مرور کد های بدست آمده، کدهایی بدست آمد که با عناوین گوناگون تکرار شده بود و بیش از یک مفهوم را پوشش می دادند. جمع آوری کد های مشابه در کنار هم، زمینه ایجاد مضامین مستتر در متن را فراهم آورد.

در فرآیند تحلیل محتوای مبتنی بر استقرا، کد گذاری اولیه و جمع کردن کد های مشابه زیر یک مضمون واحد، به ایجاد چندین مضمون اولیه منجر شد. در مرحله بعد این مضامین با یکدیگر مقایسه و تعدادی از آنها که نزدیکی بیشتری داشتند، زیر مجموعه مضامین عام تری قرار گرفتند. هر یک از این مضامین میانی، معرف یک بخش یا طبقه خاص از موضوع مورد پژوهش بود. این مضامین می توانستند در ارتباط با هم قرار گیرند و در سطح بالاتری از انتزاع، زیر یک مضمون اصلی جمع شوند. رابطه مضامین را می توان در قالب یک شبکه باز، رابطه سلسله مراتبی، ترتیب زمانی و یا شبکه علی تنظیم کرد (Thomas, 2006). و در نهایت برای گزارش پژوهش محقق می تواند بخش هایی از مصاحبه ها و متون مورد مطالعه را برای مستند کردن یافته های تحقیقی مورد استفاده قرار دهد (Hsieu-fang & Shannon, 2005; Elo & Kyngas, 2007).

جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه دانش آموزان مدارس متوسطه اول و دوم استان کردستان در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ که تعداد آنها ۱۱۵,۹۷۷ نفر می باشد. که به روش نمونه گیری هدفمند و در دسترس و به صورت ناهمگون انتخاب گردید در نمونه گیری هدفمند پژوهشگر به انتخاب افرادی اقدام می کند که تامین کننده اطلاعات مهمی هستند و مهمترین اصل انتخاب افرادی است که بتوانند اطلاعات مورد نیاز

برای پس‌خگویی به سوالات پژوهش را فراهم آورند. که در نهایت شاخص اشباع نظری پس از مصاحبه با ۳۴ نفر حاصل گردید (Maxwell, 2012).

یافته‌ها

نخستین مرحله در تحلیل محتوای کیفی رویکرد استقرایی کدگذاری اولیه براساس متن مصاحبه‌های انجام شده است. ممکن است از درون یک مصاحبه چندین کد یا مضمون استخراج شده اما وقتی داده‌ها به طور مرتب مورد بازنگری قرار گرفتن کدهای جدید بدست آمده و مضمون‌هایی مشخص گردیدند. تلاش بر این بوده تا نکات کلیدی و مواردی که مصاحبه‌شوندگان (دانش‌آموزان) بر آنها تاکید بیشتری داشتند از مصاحبه‌ها استخراج گردد، این نکات کلیدی یا از بطن مصاحبه بدست آورده شد یا خود پژوهشگر چنین عناوینی را با خلاقیت خود و متناسب با ویژگی‌ها انتخاب کرده است. پس از انتخاب برچسب‌ها و مضامین مفهومی، واحدهای معنی‌داری که وابستگی و اشتراکات نزدیکی با داده‌های خام دارند به عنوان مقولات (مؤلفه‌های) اولیه از ترکیب کدهای مشابه و طبقه‌بندی آنها ایجاد شد در این تحقیق به‌موجب نتایج حاصل از این کدگذاری ۳۸ کد اولیه (مؤلفه اولیه) استخراج شد. در ادامه نمونه‌ای از این کدگذاری براساس بخشی از مصاحبه‌ها در جدول شماره ۱ و ۳، ارائه شده است.

جدول ۱. نکات کلیدی مصاحبه‌ها به همراه کدگذاری اولیه درس تربیت بدنی از دیدگاه دانش‌آموزان

ردیف	مضامین و نکات کلیدی مصاحبه‌ها	برچسب/مؤلفه اولیه
۱	زمین‌ها و امکانات بیشتر رشته‌های ورزشی در مدرسه باشد تا هر کس بازی دلخواه خود را انجام بدهد.	داشتن زمین‌های ورزشی
۲	حیاط بزرگ و هموار باشد.	حیاط بزرگ و مناسب
۳	برای برگزاری کلاس فعال به سالن‌های ورزشی برویم مخصوصاً در صورت نداشتن حیاط بزرگ	استفاده از سالن ورزشی
۴	زمین فوتبال چمن کاری داشته باشیم (برای فوتبال از چمن و زمین مخصوص استفاده کنیم)	استفاده از زمین فوتبال
۵	در مدرسه اتاق بدنسازی با تجهیزات کافی داشته باشیم.	اتاق و وسایل بدنسازی
۶	اتاقی برای تعویض لباس درزنگ ورزش داشته باشیم	اتاق رخت‌کن
۷	امکانات و تجهیزات دیدن فیلم‌های ورزشی داشته باشیم	داشتن امکانات سمعی - بصری (تکنولوژی آموزشی)
۸	تجهیزات سرگرمی و هیجانی (بدنسازي- کیسه بوکس- فوتبال دستی- دارت - حلقه- دوچرخه - اسکیت)	وسایل و تجهیزات سرگرمی و هیجانی
۹	وسایل و ادوات کافی و مناسب بسیاری از رشته‌های مختلف را داشته باشیم (توپ‌های نو و استاندارد، میله‌ها و حلقه‌های ورزشی، تشک‌های مناسب، راکت، میز تنیس، جعبه انعطاف و ...)	امکانات و تجهیزات ورزشی

پخش آهنگ های ورزشی و ایجاد کلاس شاد و ریتمیک	۱۰	برای تنوع و نشاط بیشتر از آهنگ های شاد ورزشی استفاده شود.
برگزاری کلاس در فضاهای متنوع و جذاب	۱۱	برای تنوع در فضا و جو کلاس گاهی به جای حیاط مدرسه به فضاهای متنوع دیگر مانند پارک و سالن یا استخر برویم
جو شاد و لذت بخش	۱۲	کلاس بانشاط و لذت بخش باشد.
برگزاری مسابقات و رقابت‌های مختلف و پرهیجان	۱۳	مسابقات مختلف و جذاب دو و میدانی ، طناب کشی، فوتبال، مچ اندازی، بسکتبال و والیبال ... داشته باشیم.
اردوهای ورزشی	۱۴	گاهی به جای زنگ ورزش در مدرسه به استخر، پارک و کوه برویم.
داشتن بازی‌ها و برنامه‌های متنوع و جذاب کلاسی	۱۵	برنامه‌های کلاسی جذاب و متنوع داشته باشیم مانند (دوچرخه سواری، اسکیت، دارت، وسطی، آب بازی، طناب‌زنی، حلقه بازی و فوتبال (رشته های پرهیجان و لذت بخش دیگر).
آموزش و بازی رشته های مختلف ورزشی	۱۶	آموزش و بازی رشته های مختلف ورزشی مانند والیبال و بسکتبال و شطرنج و...
بازی‌های فکری و کلاسی جذاب	۱۷	بازیهای فکری و کلاسی جذاب و سرگرم کننده داشته باشیم.
آموزش قوانین و داوری‌ها	۱۸	آموزش قوانین و داوری بازی ها و رشته های مختلف.
آموزش و توجه بیشتر به رشته‌های مورد علاقه دانش آموزان	۱۹	آموزش و توجه بیشتر به برخی از رشته هایی که که نزد دانش آموزان محبوبیت بیشتری دارند مانند فوتبال، والیبال و ...
کلاس فعال و پویا	۲۰	تمام دانش آموزان کلاس فعال باشند نه اینکه عده ای بنشینند.
حضور معلم یا داور در زمان برگزاری مسابقات	۲۱	در هنگام مسابقات معلم یا داور حضور داشته باشد تا باعث بالا رفتن انگیزه و روحیه و جلوگیری از اختلافات شود.
جنبه آموزشی- سرگرمی	۲۲	نیمی از زنگ به آموزش اختصاص و نیمه دیگر به بازی‌های اختیاری و دلخواه دانش آموزان
ایجاد انگیزه و اعتماد به نفس	۲۳	زنگ ورزش برای تجدید قوا و روحیه باشد نه فقط بحث ورزش و فعالیت اجباری
اهمیت زنگ ورزش و حفظ جایگاه آن	۲۴	زمان و زنگ ورزش به درس‌های دیگر داده نشود.
داشتن نظم و مقررات	۲۵	نظم و مقررات داشته باشد.
آزادی در انتخاب بازی دلخواه	۲۶	هر کس بتواند رشته دلخواهش را بازی کننده اینکه اجباری باشد.
مشارکت و همکاری دانش آموزان در امور کلاسی	۲۷	دانش آموزان در انجام امور کلاس مشارکت و مسئولیت داشته باشند.
پوشش ورزشی	۲۸	دانش آموزان همگی لباس ورزشی بپوشند.
زمان زنگ ورزش طولانی باشد	۲۹	کلاس طولانی باشد تا بازیها قطع نشود.
تعداد بیشتر جلسات در هفته	۳۰	در هفته جلسات بیشتری به زنگ ورزش اختصاص یابد.
زمان مناسب در برنامه داشته باشد	۳۱	زنگ ورزش در زمان های خستگی نباشد مثلاً در روزهای ۸ ساعتی زنگ آخر نباشد

آموزش و توجه بیشتر به رشته های جذاب و مورد علاقه بومی و منطقه ای (کشتی، پینگ پنگ، بازی های بومی - محلی،...)	۳۲
توجه بیشتر به برخی رشته های جذاب و مرسوم بومی و منطقه ای	
علاوه بر آموزش رشته های ورزشی درمورد تغذیه سالم ، ناهنجاری های قامتی و حرکات اصلاحی، بدنسازی و سایر مطالب مرتبط با ورزش بحث نماید	۳۳
آموزش مطالب دانشی و علمی (اصول تغذیه، بدنسازی، ناهنجاری های قامتی (... و حرکات اصلاحی ، حضور و همراهی معلم با دانش آموزان	
معلم در حیاط و زنگ ورزش در کنار دانش آموزان باشد و آنها را تنها نگذارد	۳۴
معلم در رشته تربیت بدنی تحصیل کرده باشد با سواد و آگاه به دانش روز باشد	۳۵
معلم باسواد و تحصیل کرده رشته تربیت بدنی	
معلم با دانش آموزان مهربان و خوش اخلاق و صبور باشد	۳۶
معلم با اخلاق، مهربان و صبور	
معلم با دانش آموزان ورزش و فعالیت داشته باشد	۳۷
معلم فعال و پر انرژی	
معلم ورزشکار و خوش تیپ باشد	۳۸
معلم خوش قیافه و ورزشکار	

جدول ۲. کدگذاری اولیه براساس متن مصاحبه

ردیف	کد(مولفه های) اولیه	تکرار
۱	اردوهای ورزشی	۲۵
۲	جو شاد و لذت بخش	۳۲
۳	پخش آهنگ های ورزشی و ایجاد کلاس شاد و ریتمیک	۲۰
۴	برگزاری کلاس در فضاهای متنوع و جذاب	۲۳
۵	داشتن بازی ها و برنامه های متنوع و جذاب کلاسی و غیر تکراری	۲۹
۶	برگزاری مسابقات و رقابت های مختلف جذاب و پرهیجان	۲۵
۷	داشتن ابزارها و ادوات ورزشی کافی و استاندارد (توپ های رشته های مختلف، میز پینگ پنگ، شطرنج، راکت بدمینتون، طناب،...)	۳۴
۸	اتاق رخت کن	۲۵
۹	داشتن امکانات سمعی - بصری (تکنولوژی آموزشی)	۲۶
۱۰	اتاق و وسایل بدنسازی	۲۰
۱۱	وسایل و تجهیزات بازی و سرگرمی (فوتبال دستی، منچ، دارت، دوچرخه، حلقه هولاهوپ،...)	۳۰
۱۲	داشتن زمین های ورزشی	۲۹
۱۳	حیاط بزرگ و مناسب	۳۰
۱۴	سالن ورزشی تخصصی سرپوشیده	۳۲
۱۵	زمین و چمن فوتبال	۲۷
۱۶	کلاس فعال و پویا	۲۳
۱۷	حضور معلم یا داور در زمان برگزاری مسابقات	۱۳
۱۸	جنبه آموزشی - سرگرمی و بازی	۲۶
۱۹	ایجاد انگیزه و اعتماد به نفس	۱۷

۲۰	اهمیت زنگ ورزش و حفظ جایگاه آن	۲۲
۲۱	نظم و مقررات در کلاس	۱۵
۲۲	آموزش رشته‌های مختلف ورزشی	۳۰
۲۳	توجه بیشتر به برخی رشته‌های جذاب و مرسوم بومی و منطقه‌ای	۲۵
۲۴	آموزش مطالب دانشی (اصول تغذیه، بدنسازی، ناهنجاری‌های قامتی و حرکات اصلاحی، ...)	۲۷
۲۵	آموزش قوانین و داوری‌ها	۱۸
۲۶	آزادی در انتخاب بازی دلخواه و نبودن اجبار	۲۷
۲۷	مشارکت و همکاری دانش‌آموزان در امور کلاس	۲۵
۲۸	آموزش و توجه بیشتر به رشته‌های مورد علاقه دانش‌آموزان	۲۷
۲۹	پوشش ورزشی مناسب	۱۸
۳۰	استعداد یابی و هدایت دانش‌آموزان در مسیر درست	۱۳
۳۱	طولانی بودن زمان زنگ ورزش	۳۰
۳۲	تعداد جلسات بیشتر در هفته	۳۰
۳۳	داشتن زمان مناسب در برنامه هفتگی	۲۸
۳۴	حضور و همراهی معلم با دانش‌آموزان	۲۱
۳۵	معلم باسواد و تحصیل کرده رشته تربیت بدنی	۲۸
۳۶	معلم با اخلاق، مهربان و صبور	۳۲
۳۷	معلم فعال و پر انرژی	۲۷
۳۸	معلم خوش قیافه و ورزشکار	۲۵

گام بعدی در تحلیل محتوای کیفی رویکرد استقرایی کشف مولفه‌های اصلی می‌باشد. در این مرحله کدهای اولیه براساس اشتراکاتی که با یکدیگر داشتند، تحت یک مقوله واحد گروه‌بندی شدند. به موجب نتایج حاصل از این بخش، ویژگی‌های درس تربیت بدنی در قالب ۸ مولفه اصلی تنوع و جذابیت کلاس، تجهیزات و امکانات ورزشی، فضا و مکان مناسب، برنامه‌های کلاس، محتوای برنامه‌های آموزشی، توجه به دانش‌آموزان، معلمان مجرب و متخصص و برنامه زمانی کلاس دسته‌بندی شدند.

جدول ۳. کشف مولفه‌های اصلی براساس اشتراکات مولفه‌های اولیه

ردیف	کدهای اولیه	تکرار	مولفه‌های اصلی	تکرار
۱	اردوهای ورزشی	۲۵	تنوع و	۱۵۴
۲	جو شاد و لذت بخش	۳۲	جذابیت کلاس	
۳	پخش آهنگ‌های ورزشی و ایجاد کلاس شاد و ریتمیک	۲۰		
۴	برگزاری کلاس در فضاهای متنوع و جذاب	۲۳		
۵	داشتن بازی‌ها و برنامه‌های متنوع و جذاب کلاسی و غیر تکراری	۲۹		
۶	برگزاری مسابقات و رقابت‌های مختلف جذاب و پرهیجان	۲۵		
۷	داشتن ابزارها و ادوات ورزشی کافی و استاندارد (توپ‌های رشته‌های مختلف، میز پینگ پنگ، شطرنج، راکت بدمینتون، طناب، ...)	۳۴		

۸	اتاق رخت کن	۲۵	تجهیزات و امکانات	۱۳۵
۹	داشتن امکانات سمعی - بصری (تکنولوژی آموزشی)	۲۶		
۱۰	وسایل و تجهیزات بازی و سرگرمی (فوتبال دستی، منچ، دارت، دوچرخه، حلقه هولاهوپ ...)	۳۰		
۱۱	اتاق و وسایل بدنسازی	۲۰		
۱۲	حضور و همراهی معلم با دانش آموزان	۲۱	معلمان	۱۳۳
۱۳	معلم باسواد و تحصیل کرده رشته تربیت بدنی	۲۸	متخصص و مجرب	
۱۴	معلم با اخلاق، مهربان و صبور	۳۲		
۱۵	معلم فعال و پر انرژی	۲۷		
۱۶	معلم خوش قیافه و ورزشکار	۲۵		
۱۷	داشتن زمین های ورزشی	۲۹	فضا و مکان مناسب	۱۱۸
۱۸	حیاط بزرگ و مناسب	۳۰		
۱۹	سالن ورزشی تخصصی سرپوشیده	۳۲		
۲۰	زمین و چمن فوتبال	۲۷		
۲۱	کلاس فعال و پویا	۲۳	برنامه های کلاس	۱۱۵
۲۲	حضور معلم یا داور در زمان برگزاری مسابقات	۱۳		
۲۳	جنبه آموزشی- سرگرمی و بازی	۲۶		
۲۴	ایجاد انگیزه و اعتماد به نفس	۱۷		
۲۵	اهمیت زنگ ورزش و حفظ جایگاه آن	۲۲		
۲۶	نظم و مقررات در کلاس	۱۴		
۲۷	آزادی در انتخاب بازی دلخواه و نبودن اجبار	۲۷	توجه به دانش آموزان	۱۱۰
۲۸	مشارکت و همکاری دانش آموزان در امور کلاس	۲۵		
۲۹	آموزش و توجه بیشتر به رشته های مورد علاقه دانش آموزان	۲۷		
۳۰	پوشش ورزشی مناسب	۱۸		
۳۱	استعداد یابی و هدایت دانش آموزان در مسیر درست	۱۳		
۳۲	آموزش رشته های مختلف ورزشی	۳۰	محتوای برنامه های آموزشی	۱۰۰
۳۳	توجه بیشتر به برخی رشته های جذاب و مرسوم بومی و منطقه ای	۲۵		
۳۴	آموزش مطالب دانشی و علمی تربیت بدنی (اصول تغذیه، بدنسازی، ناهنجاری های قامتی و حرکات اصلاحی، ...)	۲۷		
۳۵	آموزش قوانین و داورها	۱۸		
۳۶	طولانی بودن زمان زنگ ورزش	۳۰	برنامه زمانی کلاس	۸۸
۳۷	داشتن زمان مناسب در برنامه هفتگی	۲۸		
۳۸	تعداد جلسات بیشتر در هفته	۳۰		

در ادامه برای نمایش کدهای نظری و قابل فهم بودن آنها، پس از ارتباط دادن مقولات اولیه با مقولات اصلی در قالب یک الگو مدل نهایی تحقیق از کنار هم گذاشتن لایه های حاصل از مولفه ها، ارائه می شود.

شکل ۱. مدل شماتیک ویژگی‌های درس تربیت بدنی از دیدگاه دانش آموزان

بر مبنای مدل نظری ویژگی‌های درس تربیت‌بدنی از دیدگاه دانش‌آموزان می‌توان گفت که ویژگی‌های مورد انتظار دانش‌آموزان از درس تربیت‌بدنی به عنوان یک نهاده تابع ستاده‌های مختلفی چون تجهیزات و امکانات، فضا و مکان، برنامه‌های کلاس، توجه به دانش‌آموزان، برنامه زمانی کلاس، محتوای برنامه‌های آموزشی، معلمان متخصص و مجرب و تنوع و جذابیت می‌باشد. به این معنی مقوله‌های نامبرده تبیین‌کننده درس تربیت‌بدنی از منظر دانش‌آموزان می‌باشد. یا به عبارت دیگر دانش‌آموزان از کلاس درس تربیت‌بدنی انتظار دارند چنین شاخص‌هایی نهادینه شده باشد یا برقرار باشد. شایان ذکر است هرکدام از مقوله‌های نامبرده خود از ترکیب چند مقوله فرعی یا جزئی تشکیل شده است که در مدل نامبرده در ذیل مقولات فرعی نمایه شده است.

بحث و نتیجه‌گیری

درس تربیت‌بدنی و ورزش، بخشی سازنده در برنامه‌های آموزشی مدارس و وسیله و روشی برای تأمین سلامتی، نشاط و تعادل هیجانی و تربیت اجتماعی است. از این رو دستیابی به چنین اهداف ارزشمندی، فقط از راه تدوین برنامه‌های نظام‌دار و هدفمند امکان‌پذیر است. چرا که شرایط مطلوب تربیت‌بدنی می‌تواند برای دانش‌آموزان فرصتی فراهم کند تا بخش چشمگیری از فعالیت بدنی روزانه توصیه شده را انجام دهند (Sánchez-Oliva, 2020). از طرفی در تنظیم چنین برنامه‌ای نمی‌توان نیازهای فراگیران را نادیده گرفت، بنابراین در دروسی که اثرات عاطفی و اجتماعی خاصی دارند (مانند درس تربیت‌بدنی) باید نظرات و دیدگاه‌های ذینفعان از جمله دانش‌آموزان را جویا شد. لذا شرایط مطلوب تربیت‌بدنی می‌تواند برای دانش‌آموزان فرصتی فراهم کند تا بخش چشمگیری از فعالیت بدنی روزانه توصیه شده را انجام دهند بنابراین مطالعه حاضر با هدف طراحی مدل مفهومی جامع ویژگی‌های درس تربیت‌بدنی از دیدگاه دانش‌آموزان انجام شد.

نتایج تحلیل محتوایی داده‌های تحقیق نشان داد که ویژگی‌های درس تربیت‌بدنی از دیدگاه دانش‌آموزان در ۳۸ مولفه اولیه شناسایی و قرار گرفتند که بعد از دسته‌بندی، نهایتاً به ۸ مقوله (مولفه) اصلی شامل: تنوع و جذابیت کلاس، تجهیزات و امکانات، فضا و مکان مناسب، برنامه‌های کلاس، محتوای برنامه‌های آموزشی، توجه به دانش‌آموزان، معلمان متخصص و مجرب و در نهایت برنامه زمانی کلاس تقسیم شدند.

اولین مولفه اصلی شناسایی شده از دیدگاه دانش‌آموزان در ارتباط با ویژگی‌های زنگ ورزش شاخص تنوع و جذابیت کلاس عنوان شد. نشانگرهای این عامل شامل: اردوهای ورزشی، جو شاد و لذت بخش، پخش آهنگ‌های ورزشی و ایجاد کلاس شاد و ریتمیک، برگزاری کلاس در فضاهای متنوع و جذاب، داشتن بازی‌ها و برنامه‌های متنوع و جذاب کلاسی غیر تکراری و برگزاری مسابقات و رقابت‌های مختلف جذاب و پرهیجان بودند. این موضوع نشان داد که دانش‌آموزان تنوع و جذابیت را دوست دارند و جز لاینفک طبیعت کودکانه دانش‌آموزان است، امروزه از هر دانش‌آموز در کلاس انتظار می‌رود که ساکت، خوش رفتار و مؤدب باشد. به نظر نمی‌رسد در چنین محیطی شور و هیجان لازمه یادگیری وجود داشته

باشد. (اگرچه بسیاری از معلمان شیوه‌هایی را برای ایجاد سرگرمی و انرژی در کلاس به کار می‌برند تا دانش‌آموزان بسیاری از این انرژی روحیه گرفته و به کار ادامه دهند.) منفعل بودن مخالف روحیه کودکی و نوجوانی است. نوجوانی به ویژه سن شور و احساسات است، پسران و دختران مشتاقانه می‌طلبند تا در یادگیری‌ها و تجربیاتی پرشور با یکدیگر به رقابت بپردازند. که با تحقیقات با اطلاع و آگاهی از ویژگی‌های این دوره از زندگی و نیز نیازهای مربوط به آن معلمان می‌توانند هوش، روحیه و مهارت‌های دانش‌آموزان خود را گسترش دهند. نتایج این یافته با نتایج پژوهش‌های زیر که در این رابطه انجام گرفته از جمله پژوهش (Ramezaninezhad, 2009)، که نشان دادند انواع بازی‌ها، شادابی، سرگرمی و لذت بردن، شرکت در مسابقات و آمادگی جسمانی بازی‌های پرورشی و بومی - محلی، سرگرمی و لذت بردن، آزاد و شاد بودن در میان نیازهای شناختی و عاطفی دانش‌آموزان در اولویت بالاتر قرار داشتند. همچنین (Akbari et al, 2020) که نشان دادند تضمین برنامه آموزشی با کیفیت لازم، نیازمند جذابیت فعالیت‌های تربیت بدنی و محتوا و برنامه‌های آموزشی می‌باشند؛ همسو می‌باشد.

دومین مولفه اصلی از ویژگی‌های درس تربیت بدنی از نظر دانش‌آموزان تجهیزات و امکانات است که مولفه‌های ابتدایی این شاخص، داشتن ابزارها و ادوات ورزشی کافی و استاندارد (توپ‌های رشته‌های مختلف ورزشی، اتاق رخت‌کن، داشتن امکانات سمعی - بصری، اتاق و وسایل بدنسازی و تجهیزات و وسایل بازی و سرگرمی (فوتبال دستی، دوچرخه، منچ و...) بودند که تجهیزات و ادوات ورزشی کافی و استاندارد با بیشترین تکرار از میان ۳۸ مولفه ابتدایی دارای بیشترین درخواست و ویژگی برای درس تربیت بدنی از دیدگاه دانش‌آموزان می‌باشد. و به دلیل متفاوت و مجزای بودن درس تربیت بدنی از دیگر دروس و ماهیت ویژه این درس، که در آن آموزش‌های مهارتی و حرکتی گنجانده شده است، لذا در چنین کلاسی امکانات و تجهیزات مناسب، استاندارد و کافی و متناسب با تعداد دانش‌آموزان هر مدرسه در بهبود کیفیت بخشی آموزش و برگزاری این درس نقش تعیین‌کننده‌ای دارد؛ که نتایج این یافته با نتایج پژوهش‌های زیر که در این رابطه انجام گرفته از جمله پژوهش (Shabani et al, 2007)، که نیازها و خواسته‌های دانش‌آموزان را مختص به امکانات و تجهیزات ورزشی، برنامه و محتوای آموزشی دانسته‌اند و (Maziari and Kashef, 2014) که جذاب نبودن و ارزشمند نبودن فعالیت‌ها و درس تربیت بدنی با تلاش ناکافی و بی‌حوصلگی و منفعل بودن دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری دارد. همچنین با پژوهش (Mousavirad et al, 2016)، که مهمترین موانع درس تربیت بدنی، کمبودهای مربوط به فضای آموزشی، وسایل مورد نیاز در امر آموزش و همچنین کمبود منابع آموزشی عنوان شده است. و (Razavi et al, 2014)، امکانات و تجهیزات را از مهمترین عوامل موثر در ارتقای جایگاه درس تربیت بدنی نشان داده‌اند. (Harandi et al, 2017) و (Darvish, 2019)، امکانات و بودجه کافی را از عوامل تاثیر گذار بر درس تربیت بدنی عنوان کرده‌اند. در تحقیق (Moradi and Azarkerdar, 2019)، ناکافی بودن امکانات (سالن ورزشی، وسایل ورزشی و غیره)، کمبود اعتبارات و بودجه از مهمترین عوامل بازدارنده در آموزش تربیت بدنی نشان داده شده است. همچنین (Akbari et al, 2020)، وضعیت مالی و کمبود امکانات را جز مشکلات زنگ ورزش عنوان کرده‌اند؛ که در جهت تضمین کیفیت سیستم آموزش تربیت بدنی و

ورزش در مدارس موثر می باشد. ۶۶ درصد دانش آموزان اعلام کرده اند که برای ارائه کیفی کلاس تربیت بدنی به امکانات و تجهیزات ورزشی در حد خیلی زیاد نیاز دارند. و در نهایت با پژوهش (Abdollahi et al, 2021)، که امکانات مناسب و کافی را از عوامل مؤثر در اثربخشی آموزش مجازی درس تربیت بدنی می دانند همسو می باشد. بر این اساس می توان گفت مؤلفه امکانات و تجهیزات جز موارد و ویژگیهای اساسی و تعیین کننده برای درس تربیت بدنی از دیدگاه معلمان ورزش و مخاطبین اصلی این درس یعنی دانش آموزان می باشد. به توجه مدیران و سیاست گذاران نظام آموزشی بستگی دارد و بودجه خاصی را می طلبد.

سومین مولفه اصلی از ویژگی های مهم برای زنگ ورزش از دیدگاه دانش آموزان داشتن معلمان متخصص و مجرب درس تربیت بدنی می باشد که شامل کدهای اولیه: معلم با سواد و تحصیل کرده رشته تربیت بدنی، معلم با اخلاق و صبورو مهربان، معلم فعال و پرنرژی، معلم حاضر و همراه در کنار دانش آموزان و معلم خوش قیافه و ورزشکار است؛ بخش مهمی که در مولفه های مورد نیاز، نباید از آن غافل شد به ویژگی ها و مهارت های معلم تربیت بدنی برمی گردد؛ زیرا که داشتن مدرک تحصیلی مرتبط، مهارت در برنامه ریزی آموزشی، بکارگیری روش تدریس مناسب با شاخص های منطقه ای و بومی هر مدرسه، شناخت استعداد های ورزشی دانش آموزان، برترغیب یادگیری و بکار گیری سیاست های انگیزشی در جهت مشارکت بیشتر و فعال تر دانش آموزان در کلاس تربیت بدنی تأثیر گذار می باشد. پیشرفت و بهبود تربیت بدنی در مدارس و دستیابی آموزش و پرورش به اهداف مد نظر در این زمینه نیازمند وجود معلمان تربیت بدنی کارآمد و اثربخش است. چنین معلمی زمینه ساز دستیابی کلاس تربیت بدنی به اهداف معین و از قبل تعیین شده "اثربخشی کلاس تربیت بدنی" را فراهم می سازد که پیامد آن سلامت، نشاط و شادابی دانش آموزان و آینده سازان کشور است. بدیهی است که ویژگی های حرفه ای و شخصی معلمان نقش اساسی در کارایی و اثربخشی فعالیت ها دارد و از آنجائیکه معلمان با ارزش ترین منبع موجود برای مدارس هستند، سرمایه گذاری در کیفیت معلم و حرفه ای بودن مداوم معلم بسیار حیاتی است. که نتایج این یافته با نتایج پژوهش های زیر که در این رابطه انجام گرفته همسو می باشد؛ از جمله پژوهش (Harandi, Sjjadi, Kordlu; Alimohammadi, 2017) که تخصص معلمان ورزش، تجربه معلمان ورزش و شیوه تدریس معلمان را از عوامل تأثیر گذار بر درس تربیت بدنی از نظر معلمان اعلام کردند. همچنین Rohani (and Ghanbari, 2014) به این نتیجه دست یافتند که یکی از مهمترین عوامل مؤثر در ارتقای جایگاه درس تربیت بدنی، تخصص معلمان است. در نهایت ماشو (۲۰۲۰) در پژوهش خود نشان داد که عامل معلم در اثربخشی یادگیری تربیت بدنی در مدرسه نقش دارند.

چهارمین مولفه اصلی از ویژگی های مهم برای زنگ ورزش از دیدگاه دانش آموزان فضا و مکان مناسب می باشد که این مولفه شامل کدهای اولیه: زمین های ورزشی، حیاط بزرگ و زیبای مدرسه، سالن ورزشی و چمن فوتبال است. یکی از الزامات اجرای درس تربیت بدنی در مدارس فضا و مکان های مناسب می باشد، از آنجا که نسبت آموزش های مهارتی و جسمانی در درس تربیت بدنی بیش از سایر دروس است فضا های آموزشی برای تمرینات رشته های مختلف ورزشی نقش تعیین کننده ای در این درس دارد.

فضاهای محدود و کوچک در مدارس، یکی از عوامل بازدارنده در امر آموزش تربیت بدنی است عدم تناسب تعداد دانش آموزان با فضای مورد نیاز، در اجرای مطلوب درس تربیت بدنی اهمیت ویژه‌ای دارد و نبود آن موجب عدم توسعه و گسترش برنامه‌های تربیت بدنی در مدارس می‌شود. که نتایج پژوهش‌های زیر می‌تواند تاییدی بر داشتن این ویژگی برای زنگ ورزش از دیدگاه دانش آموزان می‌باشد؛ نتایج این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های زیر که در این رابطه انجام گرفته از جمله پژوهش (Mosavirad et al, 2016) که یکی از مهمترین موانع اجرای درس تربیت بدنی را کمبودهای مربوط به فضای آموزشی عنوان کردند. همچنین، (Moradi and Azarkerdar, 2019)، عدم دسترسی به تسهیلات زیر ساختی (امکانات، سالن، وسایل ورزشی و غیره) را، جزء یکی از مهمترین عوامل بازدارنده در آموزش تربیت بدنی شناسایی نموده است. و همچنین (Darvish, 2019) نامتناسب بودن فضاهای ورزشی مدارس یکی از معضلات و مشکلات درس تربیت بدنی می‌دانند همسو می‌باشد.

پنجمین مؤلفه اصلی ویژگی‌های زنگ ورزش از دیدگاه دانش آموزان، برنامه‌های کلاس بود که کدهای اولیه این مؤلفه شامل: کلاس پویا و فعال، حضور معلم یا داور در زمان مسابقات، جنبه آموزشی و سرگرمی داشتن کلاس، ایجاد انگیزه و اعتماد به نفس، اهمیت داشتن زنگ ورزش و حفظ جایگاه آن و در نهایت داشتن نظم و مقررات بوده است. با توجه به اهمیت فعالیت‌های ورزشی در تربیت بدنی و نقش آن در سایر ابعاد زندگی انسان، افزایش انگیزش دانش آموزان جهت شرکت در فعالیت‌های ورزشی از اهمیت زیادی برخوردار بوده و موجب تأثیرات مثبت روحی و روانی می‌شود. به جرأت می‌توان بیان کرد که درس تربیت بدنی نسبت به تمامی دروس از اهمیت بیشتری برخوردار است؛ زیرا به واسطه ارتباط بی‌بدیلی که با سلامت و نشاط زندگی دارد همواره دانش آموزان به آن نیاز دارند چرا که هدف نهایی درس تربیت بدنی در مدارس کسب نشاط، شادابی، سلامت و توسعه سبک زندگی فعال و سالم است و با توجه به تنوع و فراوانی عوامل مؤثر بر اجرای درس تربیت بدنی، دستیابی به اهداف این درس در مدارس به مواردی چون برنامه درسی مناسب بستگی دارد تا زمینه مشارکت بیشتر دانش آموزان در کلاس تربیت بدنی را ایجاد کرده و کلاسی فعال و پویا فراهم گردد که این امر خود موجب بهبود جایگاه درس تربیت بدنی و اعتبار بخشی بیشتر به مسائل تربیتی و روحی در کنار مسائل آموزشی در نظام تعلیم و تربیت می‌شود. نتایج این یافته‌ها با نتایج پژوهش زیر که در این رابطه انجام گرفته از جمله پژوهش (Harandi et al, 2017) که نگرش نسبت به جایگاه درس تربیت بدنی و اهداف آموزشی را از جمله عوامل تأثیر گذار بر درس تربیت بدنی از نظر معلمان ورزش عنوان کردند، همسو می‌باشد.

ششمین مؤلفه اصلی ویژگی‌های زنگ ورزش از دیدگاه دانش آموزان، توجه به خود دانش آموزان است که شامل آزادی در انتخاب بازی دلخواه و نبودن اجبار، مشارکت و همکاری دانش آموزان، آموزش و توجه بیشتر به رشته‌های مورد علاقه دانش آموزان، استعداد یابی و هدایت دانش آموزان و پوشش ورزشی مناسب می‌باشد. همانطور که دیده شده جو و فضای کلاس تربیت بدنی به دلیل ماهیت عملی بودن با دیگر درس‌ها متفاوت است و نیز معلم ورزش با دانش آموزان ارتباط عاطفی و صمیمیت بیشتری، نسبت به سایر معلمان دیگر دارد، پس این دلایل باعث شده که دانش آموزان احساس تعلق خاطر و نزدیکی و

مسئولیت پذیری بیشتری نسبت به درس تربیت بدنی داشته باشند؛ آنها دوست دارند که کلاس تربیت بدنی بدور از هر گونه اجبار و تحکم باشد. نتایج این پژوهش نیز نشان می دهد که دانش آموزان یک کلاس فعال و با کیفیت و اثر بخش را داشتن مولفه های شناسایی شده می دانند که از نیازها و علائق آنها نشأت گرفته است این ویژگی ها که دانش آموزان برای درس تربیت بدنی اعلام نموده اند؛ نتایج این یافته با نتایج پژوهش های زیر که در این رابطه انجام گرفته از جمله پژوهش (Zach & Yanovich, 2015)، که نتیجه گرفتند دانش آموزان در شرایط استقلال در انتخاب برنامه درسی تربیت بدنی سطح بالاتری از انگیزش و عملکرد را دارند.

همچنین پژوهش (Rayan et al, 2019) و (Vansteenkiste et al 2020) نشان دادند که محیط هایی که تأمین کننده علائق، خواسته ها و نیازهای دانش آموزان باشد، موجب شکل گیری باورهای فرد در کلاس تربیت بدنی و ایجاد انگیزه درونی و تمایل به فعالیت بدنی را در فرد تسهیل می کند و متعاقب آن وی تمایل پیدا می کند این فعالیت را به عنوان فعالیتی ارضا کننده نیاز، دنبال کند. و فعالیت های خودکار و مداوم را ترغیب می کنند، همسو می باشد.

هفتمین مؤلفه اصلی ویژگیهای زنگ ورزش از دیدگاه دانش آموزان، محتوای برنامه های آموزشی بود که شامل کدها یا مولفه های ابتدایی، آموزش و بازی رشته های مختلف ورزشی، توجه بیشتر به برخی رشته های جذاب و مرسوم بومی و منطقه ای، آموزش قوانین و داوری ها و آموزش مطالب دانشی مفید در ارتباط با تربیت بدنی و ورزش است، برنامه های مختلف ورزشی مانند آموزش رشته های مختلف ورزشی، فعالیت ها و رویدادهای ورزشی و بازی های فکری و حرکتی به عنوان جنبه کاربردی و عملیاتی برنامه ریزی های ورزشی نقش مهمی در پیشبرد اهداف تعیین شده درس تربیت بدنی دارند. توجه به علاقه مندی و نیازهای دانش آموزان به رشته های مختلف ورزشی از یک سو و تأمین نیازهای حرکتی از سوی دیگر نقش تعیین کننده ای در تدوین محتوای آموزشی درس تربیت بدنی دارند. نتایج این یافته با نتایج پژوهش زیر که در این رابطه انجام گرفته از جمله پژوهش (Shabani et al, 2007)، که در پژوهش خود نشان دادند برخی از نیازها و خواسته های دانش آموزان مختص به برنامه و محتوای آموزشی است و همچنین پژوهش، (Ramezaninezha, 2009)، یادگیری مهارت های ورزشی جز اولویت های نیازهای آموزشی از دیدگاه دانش آموزان ابتدایی می باشد و همچنین با پژوهش (Akbari et al, 2020) و (Harandi et al, 2017)، که در پژوهش خود برنامه ها و محتوای آموزشی را از عوامل اثر گذار بر کیفیت درس تربیت بدنی شناسایی کردند؛ همسو می باشد.

هشتمین یافته از پژوهش، برنامه زمانی کلاس می باشد؛ که شامل طولانی بودن زمان زنگ ورزش، تعداد جلسات بیشتر در هفته و داشتن زمان مناسب در برنامه هفتگی مدرسه، می باشد؛ که این مسئله به دلیل حس لذت بردن، جذاب بودن کلاس، احساس آزادی و استقلال بیشتر در کلاس درس تربیت بدنی و تأمین نیازهای حرکتی است؛ که باعث گردیده دانش آموزان خواهان طولانی شدن زمان کلاس و داشتن تعداد جلسات بیشتر در هفته هستند. نتایج این یافته با نتایج پژوهش های زیر که در این رابطه انجام گرفته از جمله پژوهش (Ardoy et al, 2014) که نشان دادند افزایش شدت و زمان زنگ ورزش باعث

بهبود در عملکرد شناختی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود همچنین تعداد و شدت جلسات زنگ ورزش نقش مهمی بر تاثیر مثبت فعالیت ورزشی بر شناخت و موفقیت تحصیلی دارد. همچنین پژوهش (Mousavirad, et al 2016)، که زمان کلاس را جهت غنی سازی درس تربیت بدنی لازم دانسته و پژوهش (Darvish, 2019)، که ناکافی بودن زمان درس تربیت بدنی را در هر جلسه، یکی از معضلات و مشکلات درس تربیت بدنی دانسته اند و (Abdollahi et al, 2021)، که نشان دادند زمان بندی مناسب درس تربیت بدنی یکی از عوامل مؤثر در اثر بخشی آموزش مجازی درس تربیت بدنی عمومی می باشد، همسو است.

با توجه به اینکه دانش‌آموزان ما بیشتر اوقات خود را در مدارس سپری می کنند و از آنجا که نظام آموزشی هر کشور می تواند، سهم عظیمی در توسعه ورزش و شناخت استعداد های ورزشی داشته باشد و به رشد ورزش همگانی و قهرمانی کمک کند. بنابراین باید به ورزش مدارس و مخاطبین اصلی آن یعنی دانش‌آموزان و علائق و نیاز های آنها توجه خاصی مبذول گردد. در سال های اخیر تحقیقات زیادی در زمینه درس تربیت بدنی انجام شده است که نیاز های دانش‌آموزان، معلمان و یا والدین و مدیران را بررسی نموده اند (Hagge & Chatzisarantis, 2016) اما آنچه که انجام این تحقیق را لازم کرد این بوده که به دیدگاه های مخاطبین اصلی این زنگ در مدارس یعنی دانش‌آموزان توجهی نشده و ویژگی های زنگ ورزش از دیدگاه آنها بررسی و شناسایی نشده بودند. تاکنون تمام برنامه های درس تربیت بدنی از بخش های بالاتر به معلمان تربیت بدنی تجویز و آنها بالاجبار اجرا نموده اند، اما برای اجرای فعالیت های ورزشی در مدارس با پیاده سازی برنامه های به دقت تنظیم شده و مد نظر قرار دادن علائق و نیاز های دانش‌آموزان در تنظیم این برنامه ها شاهد دست یافتن به اهداف عالی آموزش و پرورش در سطح کشور خواهیم بود. از آن جایی که تمامی سازمانها و ارگان های دولتی و غیر دولتی در تلاش هستند که برای افزایش سطح فعالیت های دانش‌آموزان چاره ای بیندیشند، آموزش و پرورش با شناخت و آگاهی به نتایج این تحقیق و عوامل شناسایی شده می تواند به پیش بینی، طراحی، برنامه ریزی، اجرای مفید و اثر بخش و کیفیت بخشی درس تربیت بدنی برای دانش‌آموزان و معلمان مربوط اقدام کند. آگاهی از ویژگی های درس تربیت بدنی از دیدگاه مخاطبین اصلی آن یعنی دانش‌آموزان به معلمان و محققان کمک می کند تا از این طریق برنامه ها و فعالیت های کلاس با خواسته ها و نیاز های واقعی آنها آشنا شوند چرا که عدم توجه و شناخت این ویژگی ها و یا عدم انطباق برنامه ها با دیدگاه های دانش‌آموزان، معلمان را در برگزاری و مدیریت سازنده و مفید کلاس های تربیت بدنی با مشکل مواجه می کند که این امر می تواند به تعداد منزویان کلاس ورزش بیفزاید (Ghorbani, Tayebi, Dailami, Rahmannia and Shakki, 2021). از طرف دیگر می توان گفت حرکت در جهت بررسی قابلیت های زنگ ورزش و درس تربیت بدنی مستلزم درک یک مدل مفهومی از کلیه عوامل مؤثر و مطرح در آن است. بنابراین نتایج این تحقیق می تواند آگاهی محققین را در سطوح کلان، میانی و خرد در مورد ویژگی های زنگ ورزش افزایش دهد. به علاوه ماهیت خاص روش شناسی تحقیق و بهره مندی از استراتژی رویکرد تحلیل محتوا باعث شده است تا رویکرد محقق در

قبال پدیده زنگ ورزش از ماهیتی فرایندی برخوردار باشد؛ امری که تاکنون در تحقیقات گذشته پیرامون موضوع تحقیق کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

سپاسگزاری

از تمامی دانش‌آموزان شرکت کننده به دلیل همراهی مطلوب در این طرح پژوهشی تشکر و قدردانی می‌کنم.

حامی مالی

هزینه‌های مطالب حاضر توسط نویسنده مقاله تأمین شد.

تعارض منافع

بنابراظهار نویسنده مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

References

- Akbari, P., Gohar Rostami, H. R., & Banar, Noushin. (2020). Providing an Analytical Framework for Quality Assurance Model of Physical Education and Sports Education System in Schools of the Country, *Journal of Research in Educational Sports*, 8(21): 35-58. [In Persian].
- Arday, D. N., Fernández-Rodríguez, J., Jiménez-Pavón, D., Castillo, R., Ruiz, J., & Ortega, F. (2014). A physical education trial improves adolescents' cognitive performance and academic achievement: the EDUFIT study. *Scandinavian journal of medicine & science in sports*, 24(1), 52-61.
- Baddou, I., El Hamdouchi, A., El Harchaoui, I., Benjeddou, K., Saeid, N., Elmezibri, M., Aguenau, H. (2018). Objectively measured physical activity and sedentary time among children and adolescents in Morocco: a cross-sectional study. *BioMed research international*, 2018 .
- Baddou, I., et al. (2018). Objectively measured physical activity and sedentary time among children and adolescents in Morocco: a cross sectional study. *BioMed Research International*. 2018: 8949757.
- Badrouj, Ashraf. (2018). Sports in schools and the causes of lack of attention to the sports bell and the study of related problems, the second national conference on the achievements of sports science and health in Ahvaz. [In Persian].
- Darvish, Esmat (2017), A Survey of the Status of Physical Education Lessons in Girls' Schools in Minab from the Perspective of Principals and Teachers, *Ormazd Quarterly*, Appendix No. 48, Fall 2017.

- Derri, V., Avgerinos, A., Emmanouilidou, K., & Kioumourtzoglou, E. (2012). What do Greek physical education teachers know about elementary student assessment ?
- Dobbins, M., De Corby, K., Robeson, P., Husson, H. & Tirilis, D. (2019). Schoolbased physical activity programs for promoting physical activity and fitness in children and adolescents aged 6-18. *Cochrane Database Systematic Reviews* 2019(1), CD007651.
- Dobbins, M., Husson, H., DeCorby, K., & LaRocca, R. L. (2013). School-based physical activity programs for promoting physical activity and fitness in children and adolescents aged 6 to 18. *Cochrane database of systematic reviews* .(۲)
- Elo, Satu & Kyngas, Helvi (2007). The Qualitative Content Analysis Process. *Journal of a Advanced Nursing*. 2008. Wiley online library.
- Ghahraman M, Ghadiri F, Bahram A. (2019). Effects of Teacher Centered and Mastery Motivational Climate Approach On the physical activity level of girls under 8 years old in Shahrekord. *Research on Educational Sport*, 7(17): 101-20. [In Persian].
- Ghorbani, Saeed; Tayyabi, Bahman; Deilami, Kianoosh, Rahmanna, Gholam Hossein; Sheki, Massoud (2021), The effect of physical education in schools on motivation and behavior of physical activity in adolescents - A review of the contextual transfer model, *Research in Educational Sports*, Volume 8, Number 21, Winter 1399, pp. 179-196. [In Persian].
- Ha, J. P., Lee, K., & Ok, G. (2015). From development of sport to development through sport: A paradigm shift for sport development in South Korea. *The International Journal of the History of Sport*, 32(10), 1262-1278.
- Hagger, M.S., Chatzisarantis, N.L.D. (2016). The trans-contextual model of autonomous motivation in education: Conceptual and empirical issues and metaanalysis. *Review of Educational Research*, 86(2): 360-470.
- Hallaji Mohsen (1398), Appropriate use of educational technology in physical education, *Journal of Physical Education Development*, Volume 20F No. 2, Winter 1398. [In Persian].
- Hardman, K. (2011). Global issues in the situation of physical education in schools. *Contemporary issues in physical education*, 11-29 .
- Hogan, A., & Stylianou, M. (2018). School-based sports development and the role of NSOs as ‘boundary spanners’: benefits, disbenefits and unintended consequences of the Sporting Schools policy initiative. *Sport, Education and Society*, 23(4), 367-380.
- Hsiu-Fang, Hsieh & Shannon, Sarah. E. (2005). Three Approaches To Qualitative Content Analysis. *Qualitative Health Research*. November.
- Jafari Harandi, R., Sajjadi, S. A., Kurdloo, H., & AliMohammadi, H. (2017). Evaluation of influential factors in the quality of physical education course from the perspective of sports teachers, *Quarterly Journal of Educational Research*, 12(50): 1-22. [In Persian].
- Jenkinson K A., Benson A C. (2018) Barriers to Providing Physical Education and Physical Activity in Victorian State Secondary Schools, *Australian Journal of Teacher Education*, Volume 35, Issue 8.

- Jenkinson, K. A., & Benson, A. C. (2010). Barriers to providing physical education and physical activity in Victorian state secondary schools. *Australian journal of teacher education*, 35(8), 1-17 .
- Katapally, T. R., Laxer, R., Qian, W., & Leatherdale, S. (2017). Do school physical activity policies and programs have a role in decreasing multiple screen time behaviours among youth? *Preventive Medicine*, 110. doi: 10.1016/j.ypmed.2017.11.026.
- Khabiri, Mohammad (2005), Analysis of the opinions of a number of primary school sports teachers in Tehran about sports bells and corrective suggestions, *Proceedings of the Second Scientific Congress of School Sports with emphasis on primary school, physical education*, pp. 339-325. [In Persian].
- Lahart, I., Darcy, P., Gidlow, C., & Calogiuri, G. (2019). The effects of green exercise on physical and mental wellbeing: A systematic review. *International Journal of Environmental Research & Public Health*, 16(8): 1352.
- Maxwell JA. *Qualitative research design: An interactive approach*. Sage publications. 2012; 41.
- Maziari Mohammad; Kashif, Seyed Mohammad (1393). Structural model of students' lack of motivation in physical education activities, *Journal of Motor Behavior*, Summer 2014, No. 16, pp. 181-195. [In Persian].
- Mohammadi, Mehdi; Soleimani Balavi, Amir; Jahani, Jafar; Shafiee Sardestani, Maryam; Darya Noosh, Farhad (1398). The effect of educational approach to the effect of burden (TGfU) on learning sports skills of first year high school students in physical education, *Journal of Educational Studies and Learning*, Volume 11, Number 1, 2/76, pp. 163-182. [In Persian].
- Moradi, Jalil; Azarkordar, Jila (1398). Investigation of motivational and inhibitory factors affecting physical education in schools, *Quarterly Journal of Research in Educational Systems*, Volume 13, Number 46, Fall 98, pp. 93-79. [In Persian].
- Mousavi Rad, Seyedeh Tahereh, Mahboubi, Vahid, Valizadeh, Farhad, 2016, Methods of enriching physical education lessons with the approach of activating physical education teachers in Khoy schools, the third national conference of the Scientific Association of Sports Management of Iran, Tehran, <https://civilica.com/doc/1030696>. [In Persian].
- Nouraei, Tahmoureh; Zia al-Dini Dashtkhaki (1392). A review of middle school physical education from the perspective of experts and physical education teachers in Kerman province, Ministry of Science, Research and Technology, Shahid Bahonar University of Kerman, Faculty of Physical Education. [In Persian].
- Nozaripour, Mojtaba, (2019). The importance of physical education in schools and its new teaching methods, *International Conference on New Research Achievements in Sports Science and Physical Education in Iran and the Islamic World*, Karaj, <https://civilica.com/doc/916012>. [In Persian].

- Ramazaninejad, Rahim (2006), Physical education course needs assessment in different educational courses (providing a model for planning). Research project of the Research Institute of Physical Education and Sports Sciences of the Ministry of Science, Research and Technology. [In Persian].
- Ramezani Nejad, R; Hemmatinejad, M; Mohebbi, H; Niazi, M (2009). Educational needs of physical education and sports, Iranian high schools, Journal of Research in Sports Science, Summer 2009, No. 23, pp. 30-13. [In Persian].
- Ramezani Nejad, R; Mohebbi, H; Hemmatinejad, M (2009). Needs Assessment of Physical Education Lessons in Primary Schools of the Country, Research in Sports Sciences, Year 6, 2009, No. 22, pp. 27-38. [In Persian].
- Ramezani Nejad, R; Mohebbi, H; Hemmatinejad, M; Niazi, M; Amir Tash, A. (2010). Comparison of specific objectives of physical education and sports from the perspective of professionals, teachers, students and parents of the country, (16)8,. Journal of Motor Science and Sports, 1-14 .
- Ramezani Nejad, R; Mohebbi, H; Hemmatinejad, M; Niazi, M; Amirtash, A. (2010). Comparison of specific objectives of physical education and sports from the perspective of professionals, teachers, students and parents of the country, Journal of Motor Sciences and Sports, 8 (16), 14-1. [In Persian].
- Razavi, H; Rouhani, Z; Ghanbari Firoozabadi, A. (2014). An Analysis of Factors Affecting the Promotion of Physical Education in Schools, Journal of Sports Management in Motor Behavior, 10 (19): 8-6. [In Persian].
- Renshaw, I., & Chow, J. Y. (2019). A constraint-led approach to sport and physical education pedagogy. Physical Education and Sport Pedagogy, 24(2), 103-116.
- Ryan, R.M., & Deci, E.L. (2019). Brick by brick: The origins, development, and future of self-determination theory. In A. J. Elliot (Ed.), Advances in motivation science (Vol 6, pp. 111-156). Cambridge, MA: Elsevier Inc.
- Ryan, R.M., Bradshaw, E.L., & Deci, E.L. (2019). A history of human motivation theories in psychology. In R. J. Sternberg & W. E. Pickren, (pp. 391-411). UK: Cambridge University Press.
- Sadeghi Boroujerdi, S. (2018). The position of student sports. Paper presented at the The second scientific conference of student sports in the Iran., Sanandaj .
- Sadeghi Boroujerdi, Saeed (1397), The position of student sports, the second scientific conference on student sports in the country, Sanandaj. [In Persian].
- Sánchez-Oliva, D., Mouratidis, A., Leo, F.M., Chamorro, J.L., Pulido, J.J., GarcíaCalvo, T. (2020). Understanding physical activity intentions in physical education context: A multi-level analysis from the self-determination theory. International Journal of Environmental Research & Public Health, 17, 799.
- Schwartz, J., Rhodes, R., Bredin, S. S., Oh, P., & Warburton, D. E. (2019). Effectiveness of approaches to increase physical activity behavior to prevent chronic disease in adults: a brief commentary. Journal of clinical medicine, 8(3), 295 .

- Schwartz, J., Rhodes, R., Bredin, S., Oh, P., & Warburton, D. (2019). Effectiveness of approaches to increase physical activity behavior to prevent chronic disease in adults: A brief commentary. *Journal of Clinical Medicine*, 8(3): 295.
- Skinner, J., Edwards, A., & Corbett, B. (2014). *Research methods for sport management*: Routledge.
- Sport, N. A. f., & Education, P. (2009). *National standards & guidelines for physical education teacher education*: National Association for Sport and Physical Education.
- Thomas, David R. (2006). A General inductive approach for qualitative data analysis. *American Journal of Evaluation*. Vol27. No. 2.
- Vansteenkiste, M., Ryan, R.M., Soenens, B. (2020). Basic psychological need theory: Advancements, critical themes, and future directions. *Motivation & Emotion*, 44: 1-31.
- Wilkinson, David & Birmingham, Poter (2003). *Using Research Instruments: A Guide for Researchers*. London: Routledge.
- Zach, S., & Yanovich, E. (2015). Autonomy, choice, and pupils' motivation—are they really related? *Advances in Physical Education*, 5(02), 84.